

‘COLLEGA’S LEREN KENNEN DIE TOTAAL ANDERE ORGANISATIES RUNDEN’

Anja Hol,
oprichter
bdKO en
bestuurslid
van 2006 tot
2017.

‘Als bestuurder van de grote organisatie Kinderopvang Humanitas kon ik destijds met niemand op gelijkwaardig niveau praten. Sommige onderwerpen kon ik met de raad van toezicht bespreken of met het managementteam, maar lang niet alles. Hoe kon ik er bijvoorbeeld voor zorgen dat ik als bestuurder vooruit bleef gaan en tegelijk rekening hield met alle stakeholders?’

Het leek me logisch dat andere directeur-bestuurders soortgelijke vraagstukken zouden hebben, en het leek me mooi daarover met hen te sparren. Zo ben ik op zoek gegaan naar medestanders. Na

twee jaar hadden we in 2005 voldoende support vanuit de sector om de bdKO te starten. We legden contact met potentieel goede leveranciers en organiseerden netwerkbijeenkomsten met interessante sprekers.

Ik heb door de jaren heen veel sterke lezingen gehoord, bijvoorbeeld over hoe je schaalvergroting het beste kunt aanpakken en over leiderschap. Voor mij persoonlijk waren de ontmoetingen en gesprekken met andere directeur-bestuurders het meest waardevol. Door de bdKO leerde ik collega’s kennen die totaal andere organisaties runden. Van groot tot klein. Ook directeuren die een veel commerciële inslag hadden. Van hen leerde ik om niet alleen vanuit

idealisme te kijken, maar goed te blijven nadenken over marketing en PR.

Het belangrijkste vond ik de erkenning en herkenning die we vonden bij elkaar. Vooral in tijden dat de kinderopvang negatief in het nieuws kwam, zoals het moment waarop de daden van zedendelinquent Robert M. – die kinderen misbruikte in verschillende kinderdagverblijven – werden ontdekt. Hoe ga je om met ouders en kinderen als zo’n verschrikkelijke zaak naar buiten komt? Daar samen over praten heeft mij heel erg geholpen.

Dat de bdKO nog altijd bestaat, vind ik helemaal geweldig. Wanneer directeuren van elkaar blijven leren, zal het belang van de sector verder groeien.’

De bdKO bestaat 20 jaar. Al die tijd beweegt de beroepsvereniging directeuren kinderopvang mee met de ontwikkelingen in de kinderopvang. We vragen oud-bestuurders en de huidige voorzitter: welke momenten zijn je bijgebleven uit jouw tijd bij de bdKO? |

Rianne van der Molen

Bestuurders die meegaan met verandering

‘DE OPENHEID WAS ALTIJD BIJZONDER’

Jacob Boskma, secretaris bestuur
bdKO van 2006 tot 2016.

De bijeenkomsten werden vaak goed bezocht. Ik herinner me nog de sessie over crisiscommunicatie. Wat doe je als er een crisis plaatsvindt binnen jouw kinderopvang, zoals het overlijden van een kind of het uitbreken van brand? Hoe zorg je ervoor dat je op de juiste wijze blijft communiceren met ouders? Tijdens die middag heb ik geleerd hoe belangrijk de juiste communicatie is op die momenten.

De openheid naar elkaar toe was op die dagen altijd bijzonder. Ook al waren we concurrenten, we spraken met elkaar als collega’s. Of je nu een commerciële of niet-commerciële organisatie runde, dat maakte niet uit. Vanuit al die verschillende hoeken gingen we in gesprek.

De bdKO heeft een grote rol gespeeld in de professionalisering van de kinderopvang, maar het is nog niet genoeg. Pedagogisch gezien is er sprake van een gigantische progressie, maar de samenwerking met scholen verloopt nog altijd moeizaam. Scholen kijken anders naar de kinderopvang dan de kinderopvang naar zichzelf. Het mag zelfbewuster en daar is nog winst te behalen voor de bdKO in de komende jaren.’

‘Begin 2005 trad de Wet Kinderopvang in werking, waardoor er veel veranderde. Op het gebied van kinderopvangtoeslag, maar ook wat betreft de handhaving van de kwaliteit. In 2006 werd steeds meer gesproken over directeur-bestuurders, in plaats van uitvoerend directeuren. Dat zorgde voor een shift, want een directeur-bestuurder had andere vaardigheden nodig.

In die periode ging ik werken in de kinderopvang. Tijdens mijn introductieperiode kwam ik in contact met collega’s die een beroepsvereniging wilden oprichten, op initiatief van Anja Hol. Zo kwam ik in het oprichtingsbestuur. Ik merkte dat er onder bestuurders een gigantische behoefte was om met elkaar in gesprek te gaan. Over alles wat er gaande was in de kinderopvang en de snelle veranderingen.

'WE DELEN NIET ALLEEN KENNIS, MAAR LACHEN OOK ONTZETTEND VEEL'

Jolanda Rikers, bestuurslid tussen 2017 en 2021.

'Toen ik in 2013 lid werd van de bdKO had ik best kritiek op de aanpak van het bestuur. Ik vond dat we als vereniging moesten moderniseren. Dat we actiever moesten worden op sociale media en beter moesten uitdragen wat we precies deden. Om daar iets aan te doen, besloot ik mezelf verkiesbaar te stellen. Eenmaal toegetreden tot het bestuur, bleek het niet makkelijk om mensen in beweging te krijgen. Veranderingen doorvoeren gaat langzaam, al gebeurde er wel iets.

Zo zijn we actief geworden op LinkedIn en hebben we samen een kennisbank

ontwikkeld. Een plek waar alle informatie uit bijeenkomsten wordt verzameld. Kennis die beschikbaar blijft voor bestuurders, ook jaren later. Heel waardevol volgens mij.

Onze grootste uitdaging was destijds het ledenaantal. Er was een teruggang, mede doordat kleinere organisaties werden overgenomen door grote. Hoe zorgden wij er als bdKO voor dat er genoeg leden bleven, om alles betaalbaar te houden?

Ik weet nog dat we op een zeker moment gewoon mensen zijn gaan bellen. Bijvoorbeeld leden die maar weinig kwamen. Waar lag dat aan? vroegen we ze. Daarna besloten we onze bijeenkomsten aantrekkelijker te maken. Door bijvoorbeeld

niet te vroeg te beginnen, een locatie midden in het land te zoeken én spannende sprekers uit te nodigen.

Ik weet nog goed dat Ben Tiggelaar langskwam. Hij is echt een kennistank, die op een heel losse manier mensen meekrijgt in zijn verhaal over hoe je veranderprocessen kunt aanpakken. Toen ik hem die dag aankondigde en iets zei over het enorme bedrag dat zijn lezing kostte, barstte de zaal in lachen uit.

'Zo ben ik nog nooit voorgesteld', zei Ben daarna, grijnzend. Dat moment zal ik nooit vergeten. Voor mij typeert dat de bdKO. We delen niet alleen kennis samen, maar lachen ook ontzettend veel.'

'ECHT BIJGEDRAGEN AAN DE PROFESSIONALISERING VAN DE SECTOR'

Johan Vriesema, penningmeester 2012-2015, voorzitter 2015-2023.

'In 2008 barstte de financiële crisis los. Ik was toen net bdKO-lid geworden. Veel kinderopvangorganisaties waren niet goed op de crisis voorbereid. Om die reden werden er vanuit bdKO veel sessies georganiseerd rond bijvoorbeeld het inkrimpen van je personeelsbestand en hoe je een strategie voor de toekomst kunt ontwikkelen. Daar leerde ik: blijf vanuit zo'n dieptepunt naar de lange termijn kijken.

Als bdKO-lid en later voorzitter heb ik veel bijzondere momenten meegemaakt. Zo was ik betrokken bij de herziening van de

governancecode kinderopvang in 2019, waarin de bepalingen voor goed gedrag, bestuur en toezicht zijn vastgelegd. Een mooi proces, waarin we als bestuurders in gesprek gingen met elkaar over wat goed bestuur is.

De branche is door de jaren heen enorm geprofessionaliseerd en ook verzakelijkt. Nog steeds worden kleine organisaties overgenomen door de grote partijen in de markt. Zelf geloof ik in de kracht van relatieve kleinschaligheid, omdat het binnen een echt grote organi-

'JE HOORT HOE WE ALLEMAAL WORSTELLEN MET HETZELFDE'

Ruben van der Made, lid sinds 2018 en voorzitter vanaf 2023.

'Ik heb ontzettend veel interessante dingen gehoord tijdens bdKO-bijeenkomsten, maar vooral de gesprekken met andere directeur-bestuurders zullen me blijven. We staan als sector voor enorm veel uitdagingen. De samenwerking met het onderwijs en de jeugdinstanties wordt intensiever en (passend) onderwijs komt onze kant op. Als bestuurder moet je mee met al die veranderingen, maar hoe doe je dat?

Bij de bijeenkomsten van de bdKO hoor je hoe anderen dat doen en dat we allemaal worstelen met hetzelfde. Zo is de samenwerking met het onderwijs vaak nog lastig. We bedienen dezelfde groep kinderen, maken veelal gebruik van dezelfde gebouwen en toch zijn het totaal verschillende werelden. Dat is jammer. Medewerkers van de bso krijgen vaak contracten voor een beperkt aantal uren,

dus het zou helpen als ze ook op school ingezet kunnen worden. Maar dat uitwisselen tussen kinderopvang en onderwijs is nu nog lastig, omdat het twee financieringsstromen zijn. Gelukkig komen er nieuwe bestuurders aan het roer die proberen dat probleem te tackelen.

Zo zijn er gelukkig wel voorbeelden in Nederland waar leerkrachten, pedagogisch medewerkers, kunstenaars en ouders met elkaar samenwerken door budgetten samen te voegen. Daar kunnen we als directeur-bestuurders van leren.

Het mooiste aan de bdKO vind ik de grote betrokkenheid en bereidheid om kennis te delen. We houden elkaar echt scherp. Vooral toen ik net startte in de kinderopvang heeft me dat enorm geholpen. Tegelijk weet nog lang niet iedereen dat wij bestaan.

Laatst nog sprak ik een directeur die nog nooit van de vereniging gehoord had. Ze was supernieuwsgierig en had meteen interesse. Door dat soort gesprekjes geloof ik echt dat we verder kunnen groeien als vereniging. En voor die groei wil ik me de komende jaren inzetten.'

satie moeilijker is om dingen vanuit een ideologisch principe te blijven doen. Tegelijk is kleinschalige kinderopvang kwetsbaar. Als één of twee beleidsmedewerkers ziek zijn, kunnen er al problemen ontstaan.

Juist voor de bestuurders van middelgrote kinderopvangorganisaties is de bdKO van levensbelang. Bij de vereniging vind je een netwerk. Door samen te praten over de voortdurende professionalisering en groei, kun je van elkaar leren en wederzijds helpen bij die ontwikkeling.

Of het nu gaat over de samenwerking met scholen, het verduurzamen van locaties of het nieuwe kinderopvangstelsel, de bdKO deelt kennis en biedt de mogelijkheid om in gesprek te gaan.

Op waar we als bdKO nu staan, mogen we trots zijn. De vereniging heeft echt bijgedragen aan de professionalisering van de sector. Dat zal de komende jaren niet stoppen, want in de kinderopvang is het never a dull moment.'

Rianne van der Molen is freelance journalist.

VERENIGINGSNIEUWS